

MAGASINET

MEDLEMSTIDNING FÖR PAPPERS AVD 68

NR. 1 2019

Krönika

I år är det extra viktigt att delta i EU-valet

**Vykortet
Karibien**

**Ordförande har ordet
Politikerna har börjat i fel ände!**

Att förlänga arbetslivet är att börja i fel ände

Politikerna lovade jobba fram förbättringar i pensionssystemet. Nu är de klara och vi kan konstatera att det hade varit bättre om

de i stället hade varit arbetslösa och inte krystat fram ett så dåligt resultat. Innan man får bukt med de slimmade organisationerna inom industrin och hur stressnivåer och tungt arbete skapar dålig arbetsmiljö är det ju helt fel att förlänga arbetslivet.

Redan nästa år höjs lägsta åldern för att ta ut allmän pension från 61 till 62 år. År 2023 höjs garantipensionen från 65 år till 66, vilket följs av en ytterligare höjning 2026. Tänk på alla de som idag är 60 + och funderar på att ge upp för att kroppen inte klarar mer. De är slitna trots att de har jobbat större delen av sitt arbetsliv i lagom stora organisationer där folk fick bra återhämtningstid och där flera händer hjälptes åt för att klara tunga arbetsuppgifter.

Vad kommer att hända med millenium-generationen som precis har påbörjat sitt nu "förlängda arbetsliv"? Kommer de orka i så många år i den här försämrade arbetsmiljön? En chef sa till mig att hen inte förväntar sig att anställda inom industrin ska jobba ända fram till pension på samma fabrik. Hen menar väl att efter 25 år kan man söka andra uppgifter som inte kräver så mycket fysisk ansträngning. Man kanske kan bli heltidspolitiker och jobba med spännande projekt som exempelvis ett nytt pensionssystem. Jag skriver om läget inom industrin men läget är inte bättre inom vården eller tjänstesektorn.

Politikerna måste först stärka arbetsmiljölagen! Den ska förhindra oseriösa arbetsgivare att skapa hälsofarliga arbetsmiljöer. Politikerna måste göra om Försäkringskassan till en human och folkvänlig institution, inställd på att hjälpa istället för att stjälpa. Vi har bevittnat hur FK trakasserar våra medlemmar som redan är svårt drabbade av sjukdom. Försvagade och sjuka orkar de inte "kriga" mot den orättvisa myndigheten. Vår avdelning har tagit den fighten istället och tillsammans med LO:s jurister försöker vi bevisa att FK har fel i sina bedöm-

"Politikerna måste först stärka arbetsmiljölagen! Den ska förhindra oseriösa arbetsgivare att skapa hälsofarliga arbetsmiljöer."

ningar av sjukdomsbilden. Vi har lyckats i flera fall men skall det vara på det sättet? Kan inte FK vara mer human i sina bedömningar redan från början? Människor behöver humana lösningar när kroppen inte orkar mer. Det och bättre arbetsmiljö måste komma först innan vi förlänger arbetslivet. Politikerna har börjat i fel ände!

Ungdomarna på intåg

De tre senaste neddragningarna dränerade brukets organisation på ungdomar. Snittåldern 2013 blev 52 år. Idag kan vi konstatera att snittåldern sjunker och att ungdomar gör nytt intåg på fabriken. Man måste erkänna att man blir glad när man träffar dem och ser all denna energi och iver att konstant lära sig mer och mer. En härlig mix av mogna och erfarna "gamlingar" och ivriga och ambitiösa ungdomar. Och de blir fler och fler. De behövs verkligen! De ska ta över vår fina fabrik när de äldre kollegorna tacklar av och tar en välförtjänt pension. De flesta av de fina ungdomarna har valt att ansluta sig till Pappers. Det är viktigt för vår avdelnings framtid. Det är just de som ska fortsätta förvalta det innehållsrika fackliga arvet på bruket och i samhället.

Kampen för att säkra en dräglig arbetsmiljö och schysst löneutveckling avstannar aldrig. Vilken framtid man möter är aldrig en slump. Framtiden formar vi själva genom dagens engagemang. Om vi alla är med och vet vad vi vill kan ingen stoppa oss. Ensam är inte stark! Bara tillsammans kan vi säkra maktbalansen på vår arbetsplats. Det finns ingen arbetsgivare som erbjuder schyssta arbetsvillkor gratis. Dem får vi bara genom den eviga kampen som började 1915 och som kommer att fortsätta så länge bruket existerar.

Aleksandar

Avtalsrörelse

Som ett ekipage på travbanan vid värmningen inför loppet med stort L, Kanske är det bättre med en Speedwaymetafor. Tänk er att de fyra förarna gasar och doften av metanol. Inte vet jag om det blev bättre men vi står inför en avtalsrörelse. Kvar från de förra avtalsförhandlingarna 2017 ligger en frustration över att löneökningarna inte blev tillräckliga. Det får vi från Pappers förbunds kontor höra när vi träffar medlemmar och förtroendevalda på arbetsplatser, det tackar vi såklart för och håller dessutom med. I en förhandling är det alltid mer än en part, får helt enkelt inte bestämma själv. På andra sidan bordet sitter Industriarbetsgivarnas företrädare. De representerar din arbetsgivare och de tycker inte att du ska ha mer. Du ska inte heller få några förbättrade villkor av någon större betydelse. De vill istället att du blir mer flexibel och ägnar fler timmar på arbetet vilket inte nödvändigtvis betyder att lönen ska höjas.

I december 2019 kommer vi att lämna över våra yrkanden/krav på förbättringar till arbetsgivarna och innan utgången av mars 2020 är det tänkt att vi ska ha kommit till en överenskommelse och skrivit under ett nytt avtal. Innan dess ska vi anställda på förbunds kontoret och Förbundsstyrelsen ut till alla arbetsplatser i branschen. Vi vill veta vad du/ni tycker ska förbättras i våra avtal, det behöver inte vara färdiga förslag. Idéer och dina iakttagelser från vardagen om vad som är viktigt för dig. Det kan vara arbetstidsregler, ekonomiska ersättningar, arbetsmiljö eller något annat. Kanske kommer du på den

nya genialiska idén som förbättrar villkoren för alla Pappersbruksarbetare. Vi kommer inte att kunna träffa alla medlemmar men om ni pratar med varandra så kan den vi möter vara förberedd, så får vi ett bra samtal. Framför gärna det ni kommit på till er egen styrelse i avdelning 68.

Vi som arbetar med avtal på förbunds kontoret kommer att göra vårt allra bästa för att nästa avtal innehåller förbättringar. Avtalets värde i villkor och lön ska höjas för det är priset för vårt arbete. Att förhandla fram nya avtal är ett lagarbete som börjar ute på varje arbetsplats. Glöm inte att motparten också går att påverka, på arbetsplatsen, i din och deras och vardag.

Ung-2020 en förutsättning för bra avtal i framtiden

Vet att er avdelning har fått information från projektgruppen via Sandra Johansson avd.3 Karskär. Jag har förmånen att få vara med i projektgruppen trots att jag fyllt 50. För Pappers är det här ett ytterst angeläget arbete. Ska vi i framtiden ha ett starkt Pappers i framtiden är två av de viktigaste sakerna att organisationsgraden är hög och att vi har förtroendevalda som vill företräda medlemmarna. Just det syftar den här satsningen till.

Nu hoppas vi att så många unga som möjligt tar chansen att komma till det stora eventet då Pappers fyller 100 år, 30 september till 2 oktober 2020. Då kommer ni som är födda 1990 eller senare få vara med och sätta avtryck in i Pappers framtid.

Arbetsrätt, arbetstidsregler, ingångslöner och fackliga organisationers möjlighet till att bedriva verksamhet sätts just under press. Dessutom verkar det som att avdragsrätten för fackföreningsavgiften inte blev långvarig. Allt det här slår såklart mot medlemmar i Pappers och andra fackförbund.

Det finns inga tvivel om att det kommer att behövas starka fackliga organisationer i framtiden. Det behövs nu också. Som avslutning använder jag mig av orden från UNG-2020.

Vi är inte bara framtiden – Vi är nu också!

Pontus Georgsson

Förhandlingchef, Pappers

Arbetsmiljörapport

Tyvärr har vi haft ett olycksfall i år då en person halkade så illa att det blev en längre sjukfrånvaro. Ändå har man höjt rutinerna för sandning och saltning, men det tog lite för lång tid mellan snöröjning och sandning.

Företaget har skaffat broddar till alla anställda. Ni som inte har hämtat broddar vid vakten är välkomna att hämta, och glöm inte att kvittera, för man vill veta hur många som har hämtat broddar för statistikens skull.

Under 2018 har vi haft 7 st olycksfall med sjukskrivning och 8 st arbetssjukdomar, skador utan sjukskrivning var 41 st.

Trenden visar att vi för andra året i rad är på samma nivå av totala skador, och det är inte bra. Nu gäller det att vi verkligen lyfter säkerhetsfrågorna på bordet, så att vi kommer närmare målet.

Till målet med nollvision har vi en bra bit kvar, vi har som delmål högst 4 st olycksfall på en miljon arbetade timmar och det innebär mellan 3 till 4 olycksfall på ett år med sjukskrivning som följd.

Årets sjukdagar på grund av olycksfall blev 128 och arbetssjukdomar 23 dagar. Tittar vi på vad vi har för olycksfall, så är det snubblade/snedtramp (ordning och reda), en hel del med arbetsmetoden, saknad av hjälpmedel eller så är det att hjälpmedlen inte är tillräckligt bra som är orsaken till flera olyckor. Men halka och snubbla var det som gav flest skador under året.

Vad är det vi ska göra för att minska skadorna ytterligare? Vi har jobbat en hel del med beteendebaserad säkerhet, ordning & reda, riskbedömningar och riskanalyser. Det är viktigt att vi försätter att jobba med riskbedömningar och riskanalyser. Tittar vi på nollskadorna och vad det är för typ av skador så hittar vi flera skador där man har halkat, snubblat, och klämskador.

Riskobservationer 535 och 357 tillbud under 2018. Det är mycket bra att vi rapporterar både risker och tillbud så vi får en säkrare arbetsplats när vi har åtgärdat riskerna. Det är också viktigt att anmäla alla skador till För-

säkringskassan och AFA. Det kan försämlra för individen ekonomiskt, i de fall man får någon form av besvär av skadan om man inte har rapporterat skadan till försäkringskassan och AFA försäkringar. Den enskilde kan förlora mycket pengar som man annars skulle ha haft rätt till. Närmaste chef fyller i anmälan tillsammans med den skadade och skyddsombudet.

Tyvärr är det flera anmälningar som släpar efter, har du råkat för någon typ av skada på arbetet eller på väg till arbete så kontakta din närmaste chef för att se till att anmälan blir gjorda både till försäkringskassan och AFA.

Pappersförbundet trycker på att vi ska se till att arbetsskador blir anmälda och väl dokumenterade. Förbundet säger att det är viktigt, inte minst för att hälsoproblem och skador kan visa sig en tid senare än vid händelsen. Då ska det gå att spåra och visa att arbetsskadan eller arbetssjukdomen har samband med arbetet så att det kan ge ersättning. Det finns flera exempel på arbetsskador som visar sig först i ett senare skede och där arbetsskadeförsäkringen verkligen behövs för att göra skillnad för den drabbade. Ta det säkra före det osäkra och dokumentera ordentligt, anmäl till arbetsskadeförsäkringen.

Alkotester: Prov har pågått under en viss tid, med en mindre grupp, slumpmässigt med entrékortet. Och det har fungerat bra. Tanken är att det ska fungera så att kortet inte ska fungera när du ska in efter vissa intervaller. Räkna på allas inkommande entrékort, och då måste man gå till vakten och göra alkotestet hos där. Alla bilar kommer vakten att kontrollera systematiskt och entreprenörerna ska ingå i entrékortet. På grund av vissa tekniska problem så kom vi inte igång direkt efter årsskiftet, men vi hoppas att vi är i gång fullskaligt under mars månad.

Vi kommer att fortsätta ibland på samma sätt som tidigare då vi testar alla som kommer in i bruket på en viss dag och tid.

Under 2018 gjordes 3350 alkotester: 6 st. hade över 0,2 promille och 3 st. ca 0,1 promille. Det brukar vara lite fler entreprenörer, ca 60 %, än brukets egen personal. Men 2018 var det tvärtom, 3 st över 2 promille och 2 st hade ca 1 promille av brukets anställda.

Taisto Hautala

Anders Lidén fick göra alkotestet

■ REHAB OCH HÄLSA

Tyvärr ligger vi lite för högt med sjukfrånvaron ca. 6% konstant på ett par år tillbaka, och det här har fabriksledningen också på sin agenda. Vad ska vi göra för att få personalen mera friska? Friskvårdpengen är det inte så många som har tagit ut under 2018, bara ca. 35 %. Den kan användas för många olika aktiviteter. Och man startade en friskvårdsgrupp förra året för att få flera att bli aktiva på något sätt, man behöver inte träna löpning eller på gym utan det går mycket bra t.ex. med promenader. Förra året ställde ca. 100 personer upp på ett lopp i Stockholm på 5 km. Många av deltagare var med och gick 5 km och tyckte att det var mycket trevligt. Friskvårdgruppen kommer att fortsätta med olika aktiviteter under vintern och våren.

Vi ligger stadigt på 10 till 12 personer som är långtidssjuka. Och det är mycket viktigt att det finns en rehabiliteringsplan för tillbakagång i arbetet. Vid rehabiliteringsmöten är det viktigt att man har med sig skyddsombudet eller någon annan som kan vara stöd, då kan man efter

mötet diskutera om vad man kom överens om på mötet med mera.

Försäkringskassan har inte varit samarbetsvillig med en del långtidssjuka personer utan man har bara avslutat sjukskrivning med betalning och gjort en bedömning att personerna har arbetsförmåga. Utan att personen är färdig med rehabiliteringen.

Vi har som jag har skrivit tidigare, hjälpt till med att ompröva försäkringskassans beslut. Om beslutet från försäkringskassan står fast efter omprövning, då går vi vidare till Pappersförbundet som tar hjälp av LO-TCO rättsskydds jurister och de överklagar ärendet.

Hjälper inte det så kan ärendet gå vidare till domstol.

Nu har vi fått resultatet av ett personärende som gick ända upp till domstolen.

Mer om det på nästa sida.

Intervju med Lars-Erik Blomberg

Den 13 februari 2019 träffade jag Lars-Erik och hans fru Ulrika på avdelningsexpeditionen för att höra hur de upplevde hjälpen från oss på facket och LO-TCO:s Rättskydds jurister.

Lars-Erik fick beslut om halv sjukersättning från oktober 2015, men Försäkringskassan avlog halv sjukpenning. Ulrika berättade hur hon hade överklagat Försäkringskassans beslut till Förvaltningsrätten om indragen sjukpenning sedan oktober 2016. Detta fick hon göra ett flertal gånger till de olika förvaltningarna inom Försäkringskassan. Till sist orkade hon inte längre, så våren 2017 kom Lars-Erik hit till oss på avdelningsexpedition för att få hjälp. De fick det även tufft ekonomiskt eftersom Lars-Erik inte fick ersättning för halv sjukpenning.

Vi på avdelningsexpeditionen anmälde då detta till Pappersförbund, som tog kontakt med LO-TCO:s Rättskydd, där fick Lars-Erik ett ombud som blev förbundsjuristen Ulf Lejonklou. Ulf trodde att det skulle komma upp till Förvaltningsrätten under hösten 2017, men det drog ut på tiden. Så 7 november 2018 blev Lars-Erik kallad till

Förvaltningsrätten i Uppsala för att vittna.

Lars-Erik fick hjälp av Ulf Lejonklou inför att han skulle vittna i Förvaltningsrätten. Lars-Erik tyckte det var tufft att bli utfrågad om sin hälsa, han fick även hjälp av reumatologen som vittnade över telefon. Försäkringskassans jurist fanns också på plats.

Till sist så blev det ett domslut som kom 29 nov-18 till Lars-Eriks fördel! Försäkringskassan valde att följa domslutet. Därmed fick han halv sjukpenning fr.o.m. okt 2016 tills datumet för beslut om hel sjukersättning. Eftersom han fått ett beslut om hel sjukersättning, så får han även ett månadsbelopp från AFA försäkringar fram tills han blir 65 år.

Lars-Erik tackar alla inblandade som varit med och hjälpt till så han fick rätt till hel sjukersättning. Han tackar även de som ställt upp under tiden det var svårt ekonomiskt.

Att tänka på är att man även kan få hjälp av kommunen med hjälpmedel i hemmet.

Ullrika Enlund

Nära dig när du behöver

Vi finns här för dig oavsett var i livet du befinner dig.

Första barnet • Barnspar • Körkort • Första boendet • Samboavtal
• Byta bostad • Försäkringar • Skilsmässa • Pension • Guldkant
i tillvaron • Bouppteckning • Starta eget • Företagsinvestering

Anna Niclasson

Jimmy Westerberg

Sanna Wretman

Välkommen in till oss
och våra kollegor!

hallstavik@roslagenssparbank.se
0176 - 770 00

EU-valet av betydelse för LOs medlemmar

Den 26 maj är det val till Europaparlamentet. EU-samarbetet är viktigt för Sverige och för LOs medlemmar. Handeln inom EU är avgörande för svensk exportindustri och i förlängningen för vår välfärd. EU är också nödvändigt för att Sverige och övriga medlemsländer ska kunna påverka den globala utvecklingen. Men det betyder inte att allt som EU gör är bra. Eller att alla problem ska lösas på EU-nivå. EU måste fokusera på rätt saker och ska inte ha makt över de frågor som utgör kärnan i den nationella demokratin såsom beskattning, utformningen av välfärden och regleringen av arbetsmarknaden. Vi behöver dessutom utveckla ett EU-samarbete som respekterar fackliga rättigheter och nationella arbetsmarknadsmodeller.

Därför kandiderar jag till Europaparlamentet för Socialdemokraterna. Jag gör det tack vare det stöd jag fått från Pappers och LOs övriga medlemsförbund. Om jag blir invald kommer jag att fokusera på tre för fackföreningsrörelsen principiellt viktiga frågor.

För det första vill jag arbeta för ordning och reda på arbetsmarknaden. Dagens situation där företag kan kringgå eller utnyttja EU-regler på bekostnad av de anställdas löner och arbetsmiljö är oacceptabel. Svenska kollektivavtal ska gälla på svensk arbetsmarknad. LOs krav är att ett socialt protokoll införs i EUs fördrag som garanterar att grundläggande fackliga fri- och rättigheter överordnas de ekonomiska friheterna. Företag som stadigvarande bedriver verksamhet i ett land ska betraktas som eta-

blerat i det landet. Kontrollen ska ske där arbetet utförs. För att bekämpa utnyttjande av människor, skatteundandragande och företagande måste medlemsländernas handlingsutrymme öka.

Här har vi en öppen konflikt mellan höger och vänster i svensk politik. Den moderata Europaparlamentarikern Christofer Fjellner har i debatter likställt kylskåp med människor. Resonemanget bygger på den korrekta observationen att Sverige importerar kylskåp från länder med låga arbetskraftskostnader. Men slutsatsen Fjellner drar är att vi därmed måste acceptera att företagen importerar lastbilschaufförer, vägarbetare, byggnadsarbetare, bärplockare, diskare o.s.v. till lägre löner och sämre arbetsvillkor än i svenska kollektivavtal. Det är en frontallattack mot hela idén med den svenska kollektivavtalsmodellen!

Ordning och reda handlar också om att garantera alla medborgare anständiga arbetsvillkor och en trygg arbetsmiljö. Då måste ambitionen vara att ingen ska dö på grund av jobbet. Varje år går 4000 européer till arbetet utan att komma hem igen. I Sverige är det fler som dör på jobbet än i de uppmärksammade gängskjutningarna. Varje år beräknas dessutom 120 000 européer dö i cancer på grund av arbetet. Det är oacceptabelt. Jag kommer därför arbeta för att EU antar en ny och mer ambitiös arbetsmiljöstrategi där det införs en nollvision för arbetsrelaterade dödsolyckor. Och arbetet med att uppdatera och skärpa gränsvärdena för cancerogena ämnen på arbetsplatsen måste fortsätta.

För det andra vill jag verka för att stärka svensk och europeisk konkurrenskraft. En hemmamarknad med 500 miljoner människor är positivt för svensk exportindustri och lägger grunden för vår välfärd. Två tredjedelar av den svenska exporten går till EUs inre marknad och vi gynnas av handelsavtal med länder utanför unionen. EU är en stark kraft internationellt, både ekonomiskt och politiskt. När USA inför tullar på stål och aluminium, samt hotar med ytterligare tullar på andra industrivaror, är det EU som står upp för våra gemensamma intressen. Sverige hade ensamt varit chanslös i den kampen. Tillsammans är vi starka.

Och för det tredje, arbeta för att stärka respekten för

demokrati och grundläggande rättigheter. Den politiska utvecklingen i Europa är oroande. Populistiska och högerextrema partier vinner stora framgångar på en kombination av EU-kritik och flyktningmotstånd. I flera medlemsländer styr nu politiska partier som ifrågasätter de öppna demokratiska samhällen som många av oss tagit för givna. Även de fackliga fri- och rättigheterna sätts under press. För mig är det självklart att övriga EU-länder måste markera stenhårt. Länder som allvarligt bryter mot unionens grundläggande värden måste frånges sin röst i rådet. Respekten för grundläggande demokratiska värden och en fungerande rättsstat är en förutsättning för att bli medlem i EU. Det bör också vara en förutsättning för att kunna fortsätta vara en fullvärdig medlem.

Avslutningsvis är det viktigt att komma ihåg att dessa tre frågor hänger samman. Dagens situation med låglönekonkurrens på arbetsmarknaden bidrar till att skapa misstro mot politiska partier och mot våra demokratiska

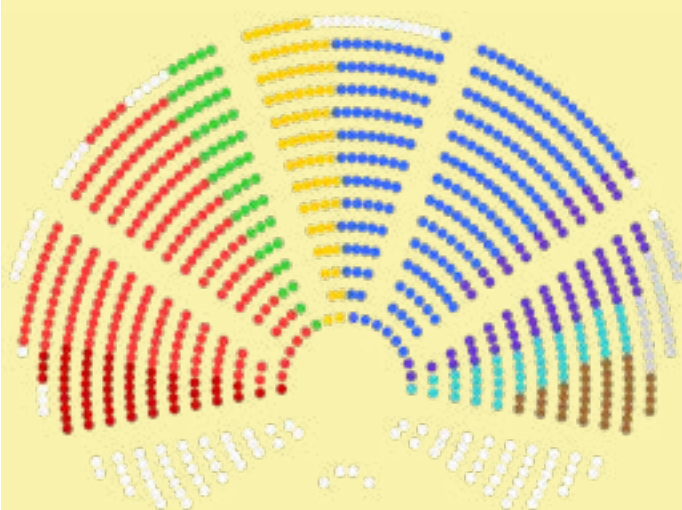
politiska system. En misstro som är farlig men samtidigt förståelig. På samma sätt är det med den ekonomiska politiken. När ojämlikheten breder ut sig och delar av samhället inte längre får ta del av den ekonomiska utvecklingen ökar misstron och stödet för krafter som vill underminera demokratin. Försvaret av våra demokratiska institutioner kan därför endast föras genom att hantera de faktiska problem som vanligt folk möter i sin vardag.

Det är dags att stärka arbetstagarnas ställning i EU. Valet handlar om vilka som vill öka tryggheten för vanligt folk. Rösta för ordning och reda på arbetsmarknaden, för stärkt konkurrenskraft och värnandet av demokratin i Europaparlamentsvalet den 26 maj!

Johan Danielsson,

LO:s EU-samordnare och (S)-kandidat till Europaparlamentet.

EU-Parlamentet

- EPP-Gruppen (Folkpartiets grupp) 219 mandater
- S&D-Gruppen (Socialdemokraterna) 187 mandater
- ECR-Gruppen (Konservativa och reformister) 73
- ALDE-Gruppen (Liberaler och demokrater för Europa) 68 mandater
- G/EFA-Gruppen (De Gröna-Gruppen) 52 mandater
- GUE/NGL-Gruppen (Europeiska enade vänstern/ Nordisk grön vänster) 52 mandater
- FDD-Gruppen (Frihet och direkt demokrati i EU) 43
- ENF-Gruppen (Nationernas och friheternas Europa) 34 mandater.
- NI (Grupplösa i EU-parlamentet) 23 mandat

EU-parlamentet är den ena lagstiftande institutionen inom Europeiska unionen; den andra är Europeiska unionens råd. Parlamentet, som består av 751 ledamöter som väljs genom allmänna och direkta val vart femte år företräder unionsmedborgarna direkt på unionsnivå. Parlamentets funktioner och befogenheter kan förenklat liknas vid de som ett underhus typiskt har i en stat med tvåkammersystem. Parlamentet ansvarar för att, tillsammans med rådet, lagstifta och anta unionens årliga budget. Lagförslag läggs i regel fram av Europeiska kommissionen och måste godkännas av både parlamentet och rådet för att antas. Parlamentet utövar även parlamentarisk kontroll över kommissionen, med möjligheten att avsätta den genom en misstroendeförklaring. En ny kommission kan inte tillträda utan att först ha genomgått utfrågning och godkännande av parlamentet. Parlamentet leds av en talman, som sedan den 17 januari 2017 är Antonio Tajani (EPP). Ledamöterna är organiserade efter politisk tillhörighet i olika politiska grupper och inte efter nationalitet. Europaparlamentets officiella säte ligger i Strasbourg, Frankrike, men parlamentet har även förberedande och kompletterande sammanträden i Bryssel, Belgien.

■ TYCK TILL OM FRISKVÅRDSPENGEN

Som anställd på Hallsta Pappersbruk har du möjlighet att få en friskvårdspeng på max 1200 kr per år. Denna utbetalas via lön mot uppvisande av kvitto. Godtagbara motionsaktiviteter är gymnastik, styrketräning, spinning, bowling, racketsporter som bordtennis, tennis, badminton och squash, lagsporter som volleyboll, fotboll, handboll och bandy. Massage, rosenterapi, akupressur, kinesologi, zonterapi och floating är godkänd aktivitet. Du väljer aktivitet inom ramen för Skatteverkets regler för friskvård. Hos den aktör du valt begär du ett kvitto där ditt namn och anställningsnummer ska framgå. Betalar du via autogiro ska totalbeloppet framgå av kvittot. Kvittot/kvittona lämnas till Lönekontoret.

PappersMagasinet ställde två kontrollfrågor till några medlemmar i Pappers. Frågorna vi ställde var:

1. Har du använt friskvårdspengen och för vilken aktivitet?
2. Vad tycker du om friskvårdssatsningen?

Aleksandar

MARIE GUSTAFSSON

RM 11

"Ja, jag använder friskvårdspengen! Jag brukar träna på Friskis & Svettis.

Tycker att friskvårdssatsningen är oerhört viktig investering i anställdas hälsan!"

PETER KLOCKARE

RM 12

"Några gånger har jag glömt bort att använda friskvårdspengen, men nu senast blev jag påmind om den. Jag fick samtidigt ett tips om en kiropraktor i Hallstavik. Pengen räckte till två behandlingar, vilket var bra, men egentligen var det mesta av den besvärande huvudvärken borta redan efter första behandlingen".

ÅKE NORDSTRÖM

ISS

"Jag använder friskvårdspengen återkommande. De pengar lägger jag på bowlingen. Det är jätte bra att det finns så många aktiviteter att välja på men som sagt föredrar jag mest bowlingen".

CHRISTIAN LÖNNKVIST

VED

"Jag utnyttjade inte friskvårdspengen under 2018. Men 2017 gjorde jag det. Jag badade och bowlade då.

Jag tycker att även friskvårdsutrustning tex löparskor, sportkläder m.m borde ingå i utbudet".

LARS PETTERSSON

ISS

"Att använda den förmånen är en självklarhet för mig. De pengarna använder jag för vattenaerobic ellet till köp av badkort. Jag tycker att nivån på friskvårdspengen kunde vara något högre. Det finns många företag som ligger på en mycket högre nivå".

PETRA PILZ HUMELL

LAB

"Jag brukar absolut använda friskvårdspengen, det är en bra grej. Den här gången gick den till spinningen på Friskis och Svettis, andra gånger har jag använt den till att gå på massage".

Längs ner fr.v.: Jukka Utriainen, Tom Sandberg, Joakim Sundin, Gullwie Eliardsson, Ulla Strandberg, Hannu Koivisto, Göran Strömberg, Alf Pettersson.

Mitten: Ted Jansson, Bo Nilsson, Peter Larsson, Lars Lundin, Aleksandar Srndovic, Tom Sandberg, Jörgen Åkerlund

Översta raden: Mats Magnusson, Stefan Carlsson, Seppo Pulkkinen, Göran Starck, Lasse Halonen, Johan Abrahamsson

Till våra kära nyblivna pensionärer!

Vårt arbete – vad är det för något? Hur vill vi beskriva det? En del människor ser kanske arbetet som ett nödvändigt ont, en börda i tillvaron, ett ok man vill kränga av sig. Andra tycks se arbetet som en omistlig del av livet, något att vara stolt över, en källa till inspiration och innovation, nöje och skratt. Är inte ni sådana? Jag påstår inte att ni skyndat hit alla bistra måndagsmorgnar, jublande över den stundande veckan. Ni har inte heller suttit här på semestern för er starka kärleks skull. Men inte hör ni till dem som upplevde jobbet som ett nödvändigt ont, annars hade ni inte kunnat sprida så mycket värme till oss, era arbetskamrater. Utmanande och innehållsrikt – det är så jag tror att ni har sett på ert arbete.

Arbetet som sådant kan diskuteras länge. Men "arbete" är ju också ett ord, bestående av sex bokstäver: "a" som i "ansvarsfull", "r" som i "rejäl", "b" som i "behjälplig", "e" som i "energisk", "t" som i "tillitsfull". Praktfulla ord, och

utan tvivel välförtjänta. Vi alla känner stor tacksamhet mot Er för allt ni gjort – men just därför unnar vi Er också att få lämna er arbetsplats! Och, mycket riktigt, slutbokstaven "e" i "arbete" står för – "entledigad"...

Kommer Ni vakna av gammal vana beredda att gå till jobbet kan Ni lugnt blunda igen och somna om. Då får ni också möjlighet att i drömmen tänka tillbaka på oss och inse hur skönt det är att vara pensionär. Men även om ni inte gör det kan ni vara säkra på en sak: vi kommer då och då att kasta en tanke på er och undra hur ni har det och hur ni mår. Vi kommer nog också vara lite avundsjuka på det som ni nu får, nämligen all tid i världen!

Vi arbetskamrater önskar Er ett gott liv både som ung, medelålders, gammal och uråldrig pensionär.

Vi vill också passa på och gratulera alla 25-års jubilarer! Grymt bra jobbat! Håll i, pensionen är inte långt borta!

Aleksandar

Är du trött på politik och valrörelse? Det hoppas jag inte för snart är det dags att gå till valbåset och rösta igen. Den här gången gäller det val till EU-parlamentet, ett val som inte brukar engagera så många väljare tyvärr. Men i år är det viktigare än någonsin. Den auktoritära nationalismen är på

frammarsch och de högerextrema partierna mobiliserar under ledning av president Trumps tidigare valgeneral högerextremisten Steve Bannon.

EU-valet i år handlar i grunden om Europa ska gå mot fortsatt öppenhet eller mot ökad inåtvändhet, om samarbetets idé eller nationalchauvinismens idé ska gälla, om EU-projektet ska falla sönder i unken protektionism eller om vi tillsammans ska bygga medborgarnas Europa.

För svensk exportberoende industri är det ett avgörande val.

Just därför blir jag lite bekymrad över LO:s kampanjslogan i EU-valet - Ta tillbaka kontrollen! Den kan rimligtvis bara förstås som en skruvad medial strategi för att få uppmärksamhet. Alla som hänger med ser direkt kopplingen till den engelska Brexitkampanjen och undrar förstås vad sjutton LO menar. Har svensk fackföreningsrörelse gått och blivit EU-motståndare med rasistiska undertoner? Varför i all sin dar spelar man på unken nationalism i denna tid?

Den som läser valplattformen inser att det inte alls är så. LO är fortfarande en stark europavän och vill absolut inte att Sverige ska lämna EU. Det är helt enkelt bara några kommunikatörer som fått för mycket svängrum.

Tyvärr är det att leka med elden. Den mediala strategin borde knappast gå ut på att man ska bli uppmärksam för något man INTE står för.

Nåja, om man nu struntar i kampanjmakarna och ser till själva innehållet är det mycket i LO:s valplattform som är bra. Huvudkraven i EU-valrörelsen kokar ned till tre angelägna teman: Ordning och reda på arbetsmarknaden, Hållbar utveckling samt Demokrati och öppenhet.

Kampen mot lönedumping, osund konkurrens och usel arbetsmiljö måste föras här hemma likaväl som på ett europeiskt plan. Arbetare ska inte ställas mot varandra och behöva konkurrera med varandra om undermåliga arbetsvillkor.

Avsnittet om demokratin är också angeläget. LO oroas över den framväxande högerextremismen och anser att länder som allvarligt bryter mot unionens grundläggande demokratiska värden fräntas sin rösträtt i rådet. Det skulle innebära en välbehövlig markering mot exempelvis Ungern vars utveckling går i skrämmande auktoritär riktning. Här vore det på sin plats om de svenska kristdemokraterna och moderaterna tydligt markerade att det ungerska konservativa partiet Fidesz inte hör hemma i deras partigrupp EPP i EU-parlamentet.

Förutom vikten av jämlikhet lyfter LO fram behovet av gemensamma infrastruktursatsningar i Europa. Bland få positiva exempel lyfter LO fram EU:s medfinansiering av dubbelspår från Gävle längs med hela kusten upp till Finland som betydelsefull för jobben i norra Sverige.

Svensk arbetarrörelse ska inte blunda för problemen med EU men i grunden behövs en positiv EU-valrörelse där man lyfter fram frihandel, EU-samarbete och öppenhet som nödvändiga för både jobb och välfärd i framtiden. Alla industriarbetare inser faran med nationalismen och protektionismen. Och den största framtidsfrågan av alla – klimatet och miljön – kräver mer av gemensamt arbete mellan EU-länderna, inte mindre.

Arbetarrörelsen måste mobilisera väljarna att rösta för att vi tillsammans ska bygga ett bättre Europa.

Helle Klein, chefredaktör för Dagens Arbeta

HELLE KLEIN

Journalist, präst, bloggare! Mellan 1991 och 1995 var Helle politisk chefredaktör i socialdemokratiska Örebro-Kuriren. Därefter blev hon ledarskribent på Aftonbladet där hon sedan 2001 var politisk chefredaktör. Helle är för närvarande chefredaktör på tidningen Dagens Arbeta. Hon medverkar ofta som debattör och kommentator i radio och tv.

NY TIDNING OM ARBETSMILJÖ!

Dagens Arbetsmiljö är ett nytt magasin som i första hand riktar sig till dig som är skyddsombud och förtroendevald inom LO.

Vi vill att magasinet ska vara en användbar inspirationskälla för alla som jobbar med arbetsmiljö. Vi vill belysa brister och ställa ansvariga till svars. Tidningen ska vara relevant, arbetsplatsnära och fullsmockad med tips.

Dagens Arbetsmiljö är ett magasin för ett bättre arbetsliv.

Första numret kommer ut i september. Om det får ett bra mottagande ska tidningen komma ut fyra gånger per år från och med 2020.

Vi har skapat en Facebooksida för den som vill följa arbetet. Kolla in: **[facebook.com/dagensarbetsmiljo](https://www.facebook.com/dagensarbetsmiljo)**

Vill du beställa ett gratis provex av första numret?
Mejla din adress till pren@damedia.se

**Helle Klein är chefredaktör
för Dagens Arbete och
Dagens Arbetsmiljö.**

Ny fotobildbok

I nr 2 av PappersMagasinet 2017 skrev vi om den nya fotobildboken Förr om åren där roslagsborna fått lämna in egna bilder från vanligt arbete och liv. Nu har uppföljaren kommit "Minns ditt Norrtälje". Denna gång är det staden som står i centrum men det har inte hindrat att några Hallstaviksbor slunkit med.

Ca 500 bilder från privatpersoner skildrar 1900-talet i olika temakapitel. Här finns både Tage Erlander och Olof Palme med liksom olika 1 maj-demonstrationer. Den här typen av bilder har ett stort kulturhistoriskt värde vilket vi i Hallsta har lärt oss genom Curt Larssons mästerliga vardagsbilder. Bakom projektet står samma grupp som förra gången men nu förstärkta med Micke Grann. Gruppen är öppen för en fortsättning på serien och vad vore då lämpligare än att Hallstaviksborna klev in på arenan och samlade in bilder till en egen Hallstabok. Vem tar stafettpipen?

Roger Berglund, text o bild

Bill Nilsson

Motorcrossvärldsmästaren Bill Nilsson från Hallstavik på Roslagsmuseets utställning om Rekord-Magasinet 30 sept 1995. Lördagen den 30 september invigdes Nostalgiveckan med kanonsalut i Societetsparken. En mängd aktiviteter genomfördes bl a Roslagsmuseets utställning om 40-, 50- och 60-talets stora sport- och äventyrstidning Rekord-Magasinet.

Tord Jansson

Marknadsafton Norrtälje 1 juni 1990. Tord "Lill-Elvis" Jansson uppträder. Tord Jansson var från Hallstavik och uppträdde i början som Lill-Elvis runt om i roslagen. Med tiden blev han alltmer känd och turnerade runt om i landet och lade då bort tillnamnet Lill- och blev bara Elvis. Flyttade senare till Uppsala.

Roger Berglund tar emot gåvan från Erik och hans familj

Avdelningens senaste tillskott till konstsamlingen skedde i samband med att vi, tillsammans med Häveröbygdens Konstförening, ordnade en utställning på Folkets Hus i oktober 2015 med anledning av vårt 100-årsjubileum. Vid vernissagen dök Erik Jansson, med dottern Helen, upp och överlämnade en tavla till avd. 68 som Erik målat.

Erik, ursprungligen från Herräng, har arbetat större delen av sitt liv på pappersbruket, i slutet som valssvarvare. Idag är han nyss fyllda 94 år och bor på Kristinagården. Erik har alltid varit konstintresserad och även målat en del själv vilket syns på väggarna hemma hos honom. Tavlan familjen skänkte är ett porträtt i olja från 60-talet som föreställer hans hustru Britt. Titeln som Erik gav tavlan är "Modern vakar över sina barn". Stilen påminner både om kubism (i stilen) och kurbits (i färgen). Det är starka färger och tydliga konturer.

Avdelning 68 är mycket tacksam för gåvan och idag hänger den på fackexpeditionen till allmän beskådan för besökare.

Roger Berglund

Erik Jansson

Någon gång i veckan så måste salt fyllas på. Classe kollar om det är dags för det

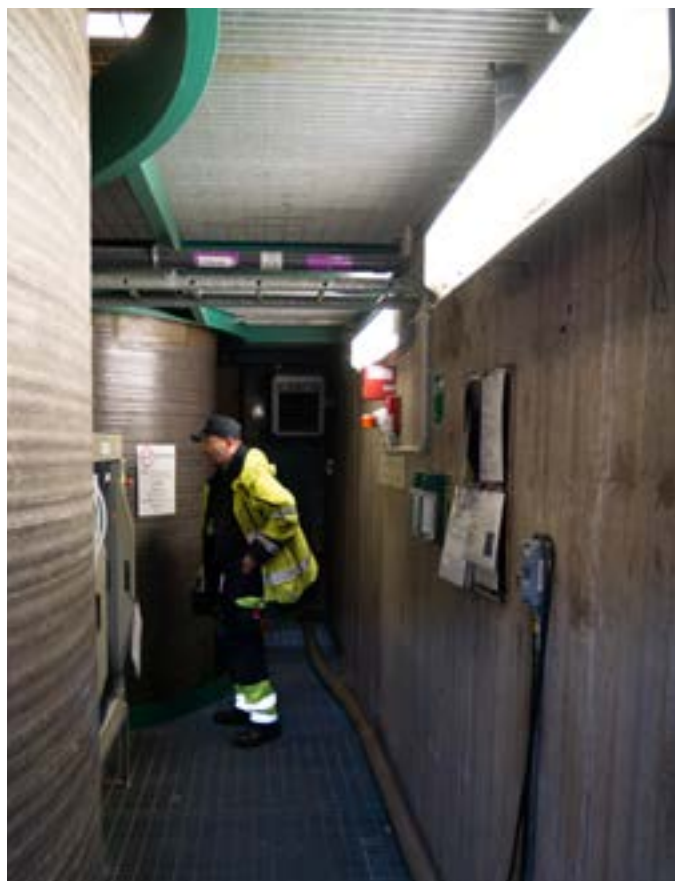
Undertecknad följde med Claes Karlsson och Bo Kjellander på kemikalielossningen en dag dels för att få en inblick i arbetet där, men framförallt för att ta bilder till Pappersmagasinet.

Det blev en intressant dag med en hel del intressant fakta om hur vi jobbar med våra kemikalier i det dagliga arbetet och vilka faror som finns om man skulle handskas med dem på fel sätt.

Micke Holmberg

Classe och Bosse övervakar SO₂ lossning i lossningskuren

Rondering i Natriumhypokloriten

Bosse stänger av lossningskompressorn efter avslutad SO2 lossning

Bosse fyller på salt

Avgasning av SO2 ledningar

Vattenglaslossning förbereds

Pension på fem minuter

Så här års pratas det mycket pension. Extra mycket i år, när det kommit besked om att pensionsåldern i den allmänna pensionen ska höjas. Mycket att hålla reda på, men här kommer en snabbguide med det viktigaste.

Guiden är uppdelad i två delar. En för dig som är ung, och en för dig som börjar närma dig pensionsåldern.

Du är ung:

Har du börjat jobba när du var ung kan du känna sig som en vinnare. Alla år som du jobbar och betalar skatt tjänar du in till din framtida pension. Men räkna med att du behöver jobba 40-45 år för att det ska bli en pension som motsvarar vad tidigare generationer haft. Den som inte tjänar in tillräckligt får garantipension.

Just du har ett jobb med kollektivavtal. Då har du pension från jobbet också. Det betyder några tusenlappar till i månaden i pension. De flesta har kollektivavtal på sina jobb, men inte alla. Viktigt att kolla varje gång du byter arbetsgivare.

Har du små barn? Du får extra allmän pension om du har barn under fyra år och tjänar minst i familjen. Även kollektivavtalet ger extra pension i ungefär ett år. Men för att det ska göras inbetalningar i SAF-LO avtalet måste

du själv göra en anmälan om premiefrielse hos AFA Försäkring.

Räkna med att pensionen, efter ett normalt arbetsliv, blir kanske 60 procent av lönen. Vill du veta mer om just din pension loggar du in på minPension. Det är en tjänst där staten och pensionsbolagen samarbetar och där alla dina pensioner finns på samma ställe.

Tycker du att pensionen verkar bli låg så kan du testa vad som händer om du jobbar något år till. Du kan också fundera på om du har möjlighet att lägga undan lite pengar för att ha när du blir äldre. Hur mycket du vill spara är upp till dig, men du kan tänka dig att spara i tid. Om du till exempel vill gå i pension en månad tidigare så ska du försöka spara ihop till den månadens pension.

Du kan behöva arbeta längre än till 65 år. Du kommer troligen att bli äldre än dina föräldrar och far- och morföräldrar. Pensionen du tjänat ihop kan behöva räcka fler år. Det betyder att utbetalningen blir mindre varje månad om du slutar jobba vid samma ålder som tidigare generationer. Men sjukpenning och a-kassa kommer också att betalas ut högre upp i åren i framtiden.

Du börjar närma dig pension:

Har du fyllt 50 är det en bra vana att logga in på minPension och se hur din pension utvecklas. Här kan du kolla vad som händer om du vill gå tidigare i pension eller jobba längre. Men om du vill jobba deltid eller ta ut pensionen och jobba samtidigt behöver du fråga på jobbet hur pensionen utvecklas. Prognosen på minPension klarar inte att ge tillräckligt bra svar där.

Den allmänna pensionen ansöker du om hos Pensionsmyndigheten. Om du inte ansöker kommer inga pengar.

På Pensionsmyndighetens hemsida kan du också ansöka om bostadstillägg eller äldreomsorgstöd. Tänk på att om du har en pension på mindre än 16-17 000 kronor före skatt kan du vara berättigad till bostadstillägg, även om du äger din egen bostad.

Tjänstepensionen, eller avtalspensionen som den också kallas, betalas ut vid 65 år. Om du vill ha den senare eller tidigare måste du säga till.

Kristina Kamp, pensionsekonom, minPension

Faktaruta

Nya pensions- och LAS-åldrar

Från 2020

Den lägsta åldern för att ta ut allmän pension höjs till 62 år.
LAS-åldern höjs till 68 år

Från 2023

Den lägsta åldern för att ta ut allmän pension höjs till 63 år
LAS-åldern höjs till 69 år.

Förslagen väntas klubbas av riksdagen i år. Åldersgränser för tjänstepension och privata pensionsförsäkringar påverkas inte av detta.

minPension
www.minpension.se

FRÅN A-KASSA

A-kassan höjer medlemsavgiften den 1 april 2019

Med anledning av att arbetslöshetskassan under flera år tagit av det egna kapitalet för att inte höja medlemsavgiften, kan kassan inte längre göra det. Därför är en höjning av medlemsavgiften oundviklig.

Avgiften höjs från 129 kronor till 149 kronor den 1 april 2019.

Pappersindustriarbetarnas
Arbetslöshetskass

ERIKS HÖRNA

DUNKELT MOTIV

Är det i

En gryende timme

Som skäggdoppingen

På Din tavla

Simmar ut

Och krusar vattenytan

På Din sommarsjö?

Eller skymmer det sakta

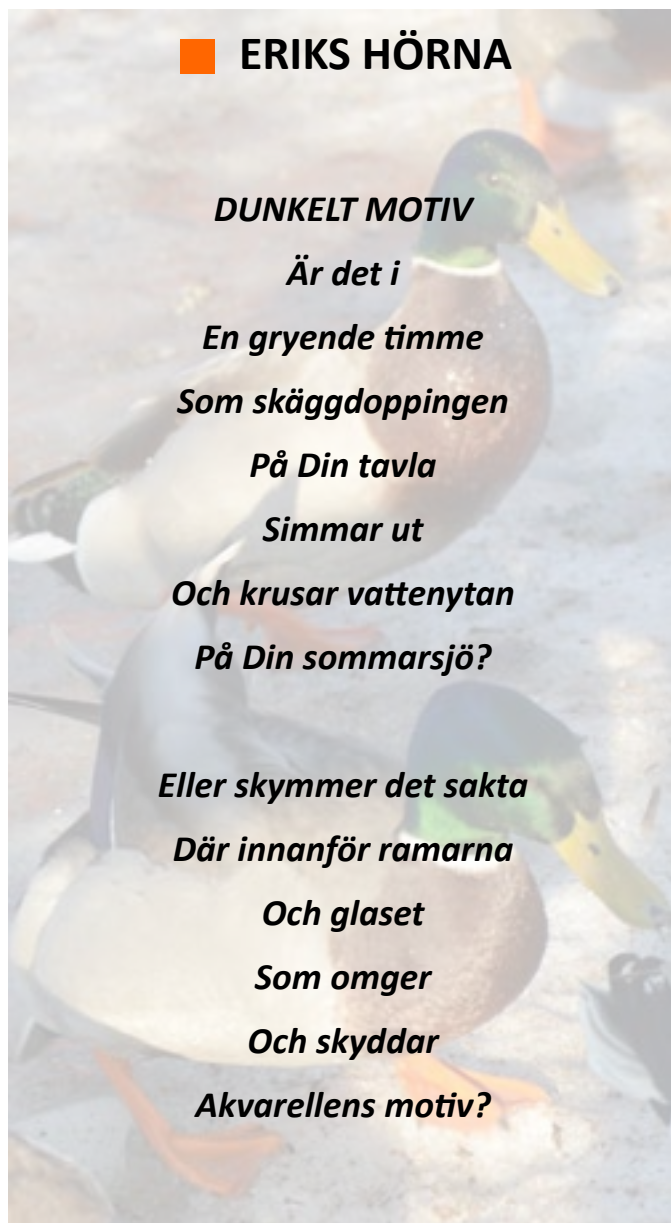
Där innanför ramarna

Och glaset

Som omger

Och skyddar

Akvarellens motiv?

Kristina Kamp

Den 1 februari träffades avdelningens Kontaktombud. Mötet var både innehållsrikt och givande. Det inleddes med en aktuella fackliga information. Vi diskuterade frågor som ansvarstillägg, gruppsamordnare i Hamnen, utfyllnadstid i en pott på Ved, 70-timmars regeln, Framtidsdagen 2019, nya medlemmar och visstids förlängningar.

Mötet gästades av platschefen Johan Abrahamsson som berättade om det aktuella läget på bruket. Johan diskuterade även med KO om resultatet av medarbetarundersökningen. Konstaterades att den generella bilden är positiv men att det finns frågor som måste diskuteras mer för att hitta förbättringsvägar.

Arbetsställets huvudskyddsombud Taisto Hautala informerade KO om företagets förslag på det nya skyddsarbetet på Hallsta pappersbruk. Efter en gedigen diskussion konstaterades att förslaget kan vara ett lyft för skyddsverksamheten. Skyddsorganisationen kommer att bli plattare och förhoppningsvis effektivare. Linjeorganisation ersätter arbetsutskott. Skyddskommittén byter namn till Arbetsmiljökommittén och sammansättningen

ändras. Agendan kommer öppna för mer diskussioner och mindre rapportering.

Efter lunchen var det dags för utbildning. Den här gången skulle vi förkovras i hur pensionssystemet fungerar. Kristina Kamp, pensionsekonom från minPension var en fantastiskt kunnig och pedagogisk föreläsare. Hon förklarade hur systemet fungerar och gav oss massvis med goda råd.

Aleksandar

Taisto informerar om det nya skyddsarbetet på bruket

Nya regler kring karensdagen från 1 januari 2019

Vid årsskiftet slopades karensdagen och istället infördes ett nytt system med karensavdrag. Kollektivavtalen har anpassats till den nya lagtexten i sjuklönelagen.

Här har man sammanställt ett fråge- och svarsdokument med exempel på hur det nya avdraget ska tillämpas i våra kollektivavtal.

På vilket sätt skiljer sig de nya reglerna fr o m 1 januari från de som gällde innan?

– Den stora skillnaden är att med de nya reglerna görs enbart karensavdrag för sjukfrånvarotimmar upp till 20 % av veckoarbetstiden. Det innebär t ex att för arbetstagare med ett arbetstidsmått på 40 timmar kan inte karensavdraget bli större än 8 timmar (20 % av 40 timmar), även om arbetstagaren var schemalagd 12 timmar och sjukfrånvarande 12 timmar.

En annan skillnad är i de situationer samma arbetstagare blir sjuk och går hem på arbetsdagen och sedan fortsätter att vara sjuk dagen därpå så blir karensavdraget ändå för 8 timmar (d v s 20 % av 40 timmar). Med reglerna som gäller innan 1 januari skulle enbart de kvarvarande timmarna dagen då arbetstagaren insjuknade varit karens.

Hur räknas sjuklön ut?

– Förenklat så räknas det ut genom att man först gör ett löneavdrag för alla timmar som arbetstagaren är frånvarande. Sen lägger man på sjuklön med 80 % av lön och andra sjuklönegrundande ersättningar, enligt det aktuella kollektivavtalet, för de timmar av sjukfrånvaron som överskrider 20 % av veckoarbetstiden.

Vad innebär 20 % av den genomsnittliga veckoarbetstiden?

– I normalfallet använder man det för arbetstagaren fasta arbetstidsmåttet, t ex 40, 38, 36 timmar. Det handlar inte om hur många timmar arbetstagaren skulle arbetat just den aktuella veckan utan vilket arbetstidsmått denne har.

Vad händer om en arbetstagare som har 38 timmars veckoarbetstid är sjuk 4 timmar och sen tillfrisknar, för att sedan bli sjuk igen tre dagar senare?

– Precis som i reglerna före 1 januari 2019 gäller att om arbetstagaren återinsjuknar inom 5 kalenderdagar från det att en tidigare sjukperiod avslutats betraktas det som fortsättning på den föregående. Detta innebär att fortsatt karensavdrag kommer behöva göras upp till 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid i den fortsatta sjukperioden, eftersom avdrag endast gjorts för 4 timmar på tisdagen (20 % av 38 timmar är 7,6 timmar).

Hur påverkas regeln att en arbetstagare max får ha 10 karensdagar under en 12-månadersperiod och därefter utgår sjuklön utan karensdagar?

– Regeln finns i Sjuklönelagen även fr o m 1 januari 2019 men med ordalydelsen att en arbetstagare får ha max 10 karensavdrag under en 12-månadersperiod. Observera att alla karensavdrag under samma sjukperiod räknas som ett enda karensavdrag även om de infaller på olika dagar.

Hur hanterar man sjukdomsfall som pågår över årsskiftet?

– Sjukdomsfall som börjar innan den 1 januari 2019 går på gamla reglerna med karensdag.

Framtidsdagen i Hallstavik ger jobb

Den elfte Framtidsdagen i Hallstavik lockade många besökare och företag som vill anställa. Här fanns möjligheter till både sommarjobb och fasta anställningar. Under två timmar träffades arbetsgivare och arbetssökande under lättsamma former. Varje år hittar 30 personer en ny fast anställning tack vare Framtidsdagen.

Det var på eftermiddagen den 15 februari i Hallstaviks Folkets Hus då ungefär 250 besökare minglade tillsammans med 30 företag i de stora lokalerna på övervåningen. Antalet besökare var något färre än tidigare år men det är bara positivt enligt Aleksandar Srndovic:

— Ja det betyder att det är färre personer som är arbetslösa. Dessutom gjorde Arbetsförmedlingen en mycket bra matchning mellan vilka tjänster som finns att söka och vilka kompetenser de arbetssökande har.

Sorlet var högt då många intervjuer genomfördes, i luften fanns förhoppningar om en ny framtid. Samtidigt i en angränsande lokal gavs ett seminarium på temat Företag i förändring. Det var Hallsta Pappersbruks platschef Johan Abrahamsson och Roslagens Sparbanks VD Charlotte

Anders Lidén representerade Pappers

Lindberg som berättade om förändringar i sina respektive företag. Förändringar som oftast kommer utav en förändrad marknad och som ger effekter på både arbetssätt och produktutbud. De tjugo åhörarna fick höra intressanta berättelser om företagens resa mot nya produkter, hur digitaliseringen har påverkat dem och hur de hantlar nya krav från kunderna på digitala tjänster, energieffektiviseringar och ändrade regler.

Seminarieret var en nyhet för i år och fick mycket positiv respons.

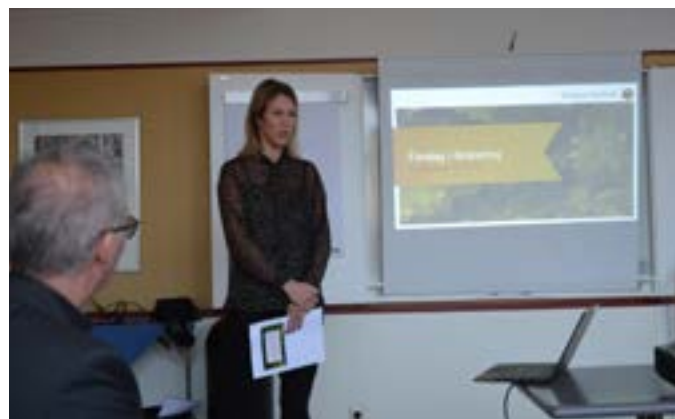
— Det blev verkligen lyckat och vi kommer att fortsätta att ge ett seminarium under kommande Framtidsdagar. Nu ska vi fundera ut något intressant tema till nästa år, säger Aleksandar.

På plats i Folkets Hus fanns även utbildningsorganisationer och rådgivare för att starta eget. Det är också en väg till ny framtid, att bygga vidare på sin kompetens eller att ta steget och våga tro på sin idé och bli sin egen chef. Framtidsdagen genomförs i samarbete mellan Pappers avd 68, Arbetsförmedlingen, Häverösförbundet, Arbetshälsa och Nyföretagarcentrum.

Text: Carita Holmberg

Johan Abrahamsson, Hallsta Pappersbruk

Charlotte Lindberg, Roslagens Sparbank

■ DIKTHÖRNAN **PERNILLA WESTMAN**

***Vänta inte på livet
utan ge järnet och lev ut
men ta inget för givet
för då tar kanske livet slut***

***Testa allt du vill
men glöm inget viktigt
visa att du finns till
och gör allt riktigt***

***Glöm alla trista bekymmer
gör precis vad du känner för
visa vad ditt hjärta rymmer
så blir du på ett glatt humör***

FGU-deltagare i samtal med A-kassans handläggare

Den här gången ska vi börja med att ta en tugga på ett äppel som legat kvar sedan förra numret och mognat. Fortfarande märkligt friskt och syrligt!

Då ryktes om att avgångsklass FGU 2018 skulle till LO-borgen vid Norra Bantorget och träffa LO:s ordförande, Karl-Petter Thorwaldsson. Härmed kan bekräftas att ryktena stämde. Inne på borgen betraktades konsten i foajen som hastigast innan dörren till en korridor öppnades. Längre bort i korridoren tog Karl-Petter emot utanför rummet där vi skulle vara. Det blev ett relativt kort men desto mer intensivt möte. Likväl intressant med en genomgång av branschens investeringar, framtidsutsikter och Karl-Petters personliga åsikt. Det blev också en diskussion om det då aktuella kafferepandet för att pyssla ihop en regering. Samt en kort intervju av alla i FGU-klassen. Som sagt – kort men intensivt! Efter detta hamnade vi i källaren. F.ö. ett ställe där min gamla

gymnasielärare många gånger sa att jag skulle hamna tillsammans med kolsäckarna. Tänk att han nästan fick rätt till slut! I den här källaren har LO-distriktet som tur var ingen kol utan ett konferensrum som var det enda lediga just den här dagen. Andra aktiviteter under dagen var ett besök på Pappers A-kassa samt på förbundskontoret. Här blev det ändå lite grillning men då var det förhandlingschefen Pontus Georgsson som fick svettas en aning runt ATK-frågan.

Apropå den fackliga grundkursen träffades avd 68:s studiekommitté tidigare under vintern för att utvärdera den FGU som avslutats tidigare. Det vi konstaterade var att nivån bitvis hade blivit för hög för de som inte hade någon erfarenhet tidigare. Ett dilemma som kan uppstå när man blandar kursen med erfarna och mindre erfarna. Fina avvägningar behöver göras för att hamna på en nivå som blir intressant och givande för alla. När vi skå-

dar framtiden i kristallkulan och betraktar åldersstrukturen med kommande pensioneringar och förhoppningsvis motsvarande påfyllning med yngre blod på fabriken tror vi att grundkurser de kommande åren kanske blir nödvändiga att fylla på enbart med nya medlemmar. Hoppas att detta inte enbart är önsketänkande. Detta väcker förvisso även tankar om en "Senior-FGU", men det får vi återkomma till. I skrivande stund finns alltså en tanke, eller to.m. en plan om en omstöpt facklig grundkurs, där vi växlar om och kanske lägger in moment så som om att tyda sitt lönebesked. Troligtvis kan det vara bra att ha färdigheter i att begripa fler rader än bara den nederta? Eller hur fungerar det egentligen med ATK och varför blir där inga avsättningar de första fem åren? Varför borde man tänka på pensionen redan innan man fyller gråbergsgammal?

Som ett sorts sundhetstecken har avd 68 nu en ungdomskommitté för första gången på drygt 10 år. Det är några av våra yngre medlemmar som gått FGU under 2017 och 2018 som nu ingår i denna. Två av dessa har anmält sig till förbundets ungdomskurs i april. Verkligen upplyftande! Hoppas att de blir antagna och då finner kursen kul och nyttig! Med inspiration ur detta har två något äldre

ungdomar, Jaana Kuuisto och Anders Lidén väckts ur sin kryosömn för att även de åka på utbildning, nämligen förbundets Lag och - avtalskurs i två steg under mars och april. Mer oturligt blev det för Valberedningens sammankallande Andreas Karlsson som blev sjuk när han skulle åka på valberedningskursen som Pappers arrangerade tidigare under vintern. Nya friska tag kommer förhoppningsvis framöver!

Övrigt som händer på studiesidan är att cirkeln engelsk konversation del II är igång. Det är samma gäng med samma cirkelledare som hade avslutning strax innan årsskiftet och alltså har rullat igång igen. Lika långlivade som diskussionerna runt Brexit verkar det som! Annat på cirkelsidan är att vi efter att ha uppfattat lite viskningar mellan skål och vägg nu har krokarna ute och sonderar lite runt en cirkel i flugbindning. Likaså finns tankar om en cirkel runt dyslexi. Finns fler idéer, eller kompletterande sådana runt olika cirklar, eller rent av ett intresse för de nämnda redan nu, så hör gärna av er till expeditionen. Tanken är annars också att få ut en enkät på golvet som ska fånga upp intresset för olika cirkelämnen.

Anders Lidén

Avdelningens ungdomskommitté: fr.v. Viktor Pålsson, Joel Morin, Anton Kuusisto och Hampus Hammar

Porrbaggar, macrofoto är kul

Den här gången lånade vi fantastiska bilder från vår medlem Ulla Huhta. Ulla jobbar som rullare på bruket och fotar för sitt eget nöjes skull. Favoritmärket är Nikon! Sju olika modeller har hon betat sig igenom.

Ulla har en egen fotosida som ligger på PBase. Det är ett fotogalleri på nätet där det är lite lagom lugnt. Hon har över 8000 bilder där och har varit medlem i 12 år nu!

Det mesta Ulla har fotat ligger inom gångavstånd hemifrån. Macrofoto, hundar, katter, blommor och blad är hennes favoritmotiv.

Det stora projektet var framtagningen av 126 bilder (alla utom en röntgenbild) till Ulla Barvefjords bok Schäfer som Norstedts förlag gav ut 2011.

Länk till Ullas fotogalleri: <https://pbase.com/uih>

Aleksandar

Barnfoto är kul, syskonbarnbarn Ida

Regn på väg över Varsvik

Bin poserar snällt på Rosengården

Svandun under järnvägsbron

Inte lätt att sitta still

Det första steget

Neej! Slå mig inte! Det var inte första natten som Roger hade väckts av att höra grannen skrika dessa ord. Varje gång fick det honom att känna sig illa till mods och ännu värre blev det när han sedan fick höra slagen och grannens förtvivlade gråt och skrik. Vad ska jag göra? Ringa på? Ringa till polisen? Frågorna for runt i Rogers huvud. Efter en stund tystnade dock slagen och därmed även gråten och skriken. Trots obehaget inom bords lyckades Roger somna om och när han vaknade på morgonen hoppades han, i vanlig ordning, att det var sista gången som han hade hört kvinnan bli slagen. Han hade sett henne, mött henne i trappen då och då. Hon såg ut att vara runt 30-35 år, drygt tio år äldre än honom. Hon såg snäll ut och brukade hälsa med ett vänligt leende på läpparna. Dock hade han reagerat på att blicken brukade vara något flackande och att hon ganska snabbt brukade vända bort blicken.

En dag när Roger var på väg hem ifrån jobbet mötte han

en man som kom ut ifrån grannkvinnans lägenhet. Kan det vara han? tänkte Roger, samtidigt som han med misstänksam blick granskade honom. Mannen såg ut att vara i 30 årsåldern, hade blont, kortklippt hår, och var klädd i blåa jeans och en vit t-shirt. Är det så han ser ut, mannen som jag har hört misshandla min granne? tänkte Roger samtidigt som han kände ett obehag komma krypande. Hej! sa mannen till Roger, samtidigt som han började gå nedför trappan. Hej! svarade Roger och när han tittade på mannen reagerade han på hur denne flackade med blicken. Då och då de närmaste veckorna mötte Roger mannen i trappan och även om han inte kunde vara säker på att det var han som misshandlade kvinnan så kunde han inte låta bli att känna en avsky gentemot mannen. Blotta misstanken att han kunde vara en kvinnomisshandlare fick Roger att börja hata honom och det var knappt att han kunde förmå sig att hälsa på honom när de möttes.

En kväll när Roger satt ute på sin balkong såg han en man som med bestämda steg kom gåendes emot lä-

genheten. Mannen såg ut att vara i 40 årsåldern och var klädd i jeans och en grå manchesterkavaj. Roger hörde honom gå uppför trapporna och hur en dörr öppnades. Sedan var det igång. Återigen fick han höra grannkvinnans förtvivlade skrik och vädjan till mannen att sluta slå henne. Trots allt obehag som Roger upplevde i samband med misshandeln lyckades han så småningom att somna och när han vaknade morgonen därpå hade han en bestämd tanke om hela situationen. Jag måste göra något! tänkte Roger. Det fick, helt enkelt, vara slut på att passivt höra på hur kvinnan blev misshandlad. Han skulle göra något, frågan var bara, vad? hur skulle han på bästa sätt kunna agera för att hjälpa till att stoppa misshandeln? Denna fråga fortsatte att gäcka honom under arbetsdagen. På bussresan hem kretsade i stället tankarna kring den andre mannen som han sett komma ut ur grannens lägenhet. Vem var han och vilket förhållande hade han till kvinnan? Denne man, som Roger nästintill hade dömt som kvinnomisshandlare, var han oskyldig? Kunde det vara så vidrigt att det var båda männen som misshandlade kvinnan? Att den äldre mannen misshandlade kvinnan rådde det inga tvivel om. Roger hade ju själv sett honom komma, hört hur han gick in i lägenheten och sedan hört honom slå kvinnan. Dock återstod frågan, vem var den andre mannen och vad hade han för förhållande till kvinnan? När Roger för sitt inre försökte erinra sig bilden av mannens utseende slog det honom att han var ganska lik kvinnan till utseendet. De hade båda blåa ögon, samma hårfärg och deras sätt att gå och även minspel var väldigt lika. Framförallt deras sätt att reagera med flackande blick vid ögonkontakt. När Roger kom hem fortsatte tankarna mala runt i hans huvud, dock utan att leda fram till något konkret om hur han skulle kunna agera för att försöka stoppa misshandeln.

Efter middagen bestämde sig Roger för att ta en promenad för att försöka skingra tankarna. Det blåste lite och han kände hur den ljumma vinden smekte skönt emot hans oroliga sinne när han i rask takt gick längs den in-vanda promenadrundan. Dock vägrade tankarna runt misshandeln av kvinnan att ge vika. När han var nästan hemma, reagerade han på att det stod en blå Opel parkerad på gästparkeringen som han sett stå där vid tidigare tillfällen. Rätt som det var klev en man ur bilen. Det var han! mannen som han tidigare hade sett komma ifrån grannens lägenhet. Den yngre mannen med den flackande blicken. Åsynen av mannen väckte blandade känslor i Rogers sinne. – Hej! sa Roger med en spontan klämkäckhet som fick honom att rodna. – Hej! svarade mannen

dröjande, med något darrande röst och med rejält flackande blick. – Har du varit och besökt syrran? En pinsam tystnad följde, vilket medförde att Rogers hjärta började bulta. Efter en stund tittade mannen på Roger och sade. – Jaa det stämmer, känner du Eva? Roger kände hur obehaget inom honom avtog. Hans intuition hade visat sig stämma, de var verkligen släkt med varandra! Dock smög sig ett obehag på honom igen när han tänkte på att han ju inte alls kände grannen och därmed inte visste vad han skulle svara på mannens fråga. – Jaa vi har ju träffats då och då, vi är ju grannar, svarade han. Även om det var sant att de hade träffats i trappen så insåg han att det inte var samma sak som att påstå att de kände varandra. Trots detta kände han sig nöjd med sin halvlögn. – E neej jag måste nog bege mig hemåt, säger mannen samtidigt som han öppnar bildörren. – Ja jag ska väl också gå hem svarar Roger. – Hejdå, säger mannen, tittar på Roger med ett försiktigt leende medan han sätter sig tillrätta i bilen. – Hejdå, svarar Roger, vänder sig om och börjar med sakta steg vandra hem till lägenheten.

Känslor av välbehag smyger sig på i hans inre när han eftertänksamt sammanfattar händelserna kring mötet med den yngre mannen, under återstoden av vandringen upp till lägenheten. Någoting inom Roger hade sagt att denna person kunde vara en släkting till grannen. Vid kontakten med mannen hade han följt sin intuition och därmed fått bekräftat att det förhöll sig på det sättet. Om mannen var bror till grannen skulle de kanske tillsammans kunna komma på något sätt att hjälpa henne, tänker Roger medan han kliver in i hallen och tar av sig ytterkläderna. Hur det skulle kunna gå till och hur han på bästa sätt skulle kunna ta kontakt med mannen för att diskutera detta hade han dock ingen tillfredställande lösning på. Roger insåg att det inte skulle bli någon lätt sak att ta kontakt och försöka diskutera ämnet med den främmande mannen och han insåg att lösningen på problemet var inget han kunde komma på nu. Han bestämde sig därför att gå och lägga sig och sova på saken.

Veckorna gick. Roger såg varken till den äldre mannen eller grannens bror och han märkte inte heller av något som tydde på att misshandeln av grannen pågick. Ju mer tiden gick desto mindre kretsade hans tankar på situationen runt misshandeln av grannen. Faktum var att han inte ens såg till henne. Så en dag när han kom hem ifrån en kvällspromenad fick han se den blå Opeln stå på gästparkeringen. Utanför bilen stod grannens bror och tittade upp emot lägenheten, samtidigt som han nervöst

vandrade fram och tillbaka. Hej! sa Roger. Mannen ryckte till, vände sig om och med flackande blick tittade han på Roger. E... hej, fick han ur sig efter en stund. Först nu upptäckte Roger att ett släp fullpackad med prylar var kopplad till bilen och i sitt inre lade han ihop ett och ett, tog mod till sig och frågade. – Har Eva fått nog? Brodern stod tyst en stund, flackade rejält med blicken och svarade till slut. – Jaa, hon är uppe och hämtar det sista. En kort tystnad följde, han harklade sig och tillade. – Vi ska till en kvinnojour där hon ska få bo. Roger nickade, brodern tittade sig oroligt omkring. Eva kom nedför trappan med en väska hängandes runt armen. Hon hälsade på Roger som hälsade tillbaka. – Jaha, du ska flytta nu? – Jaa, nu flyttar jag. Jaa, lycka till då. – Tack. Roger såg Eva och hennes bror kliva in i bilen. Han vände sig om och började gå upp till lägenheten och medan han gick kunde han se den blå Opeln skymta bakom några björkar. Väl hemma gjorde han i ordning en kopp kaffe och slog sig ner med denna på balkongen.

Tankarna som vandrade runt i hans huvud åtföljdes av en mix av motstridiga känslor. Han hade hört sin granne bli misshandlad men inte förmått sig att hjälpa henne. Sam-

tidigt hade han bestämt sig för att försöka hjälpa henne, försökt att komma på något tillvägagångssätt och vågat ta kontakt med hennes bror i avsikt att hjälpa henne. Han hade inte lyckats hjälpa grannen men han hade, i alla fall, försökt.

Glädjen över att han hade försökt hjälpa grannen tog till slut överhanden över upplevelsen av misslyckande inför det faktum att han inte hade kunnat hjälpa henne. Tankarna på att han hade haft en ambition att använda sin tid och energi på att hjälpa en annan medmänniska var inspirerande och hans tankar började kretsa kring hur han skulle kunna omsätta en nyfunnen vilja att hjälpa andra människor i praktiken. Resten av kvällen ägnade sig Roger åt att studera olika hjälporganisationer på nätet och att smida planer på att ta kontakt med de han fann vara av intresse. Ju mer han tänkte på den nya riktning hans liv började ta desto mer upprymd blev han. Till slut gick Roger och lade sig för att sova och invänta en ny dag och ett nytt liv.

Robert Wahlström

■ DIKT ROBERT WAHLSTRÖM

Det ultimata offret

*All insats
all möda
förspilda ansträngningar.
En belastning
fast kostnad
bortrationaliserad.*

*I samma båt.
Din sista insats.
Att bli kastad överbord.
Tyngd av insikten
att alla stora verk
kräver människooffer
sjunker du
I de glömdas hav.*

AW på Rosella med hela gänget, varje fredag 14.45

Oxfile med dina favorit-tillbehör och ett glas vin/öl
249:- per person, då ingår även minikryssning,
anslutningsbuss samt värdecheck i taxfree.

Boka på Vikingline.se/aw

Nyhet! Buss från Östhammar och Hallstavik på
fredagar och lördagar.

Hälsokoll på Folksam.

Jag var på en utbildning med Folksam där man informerade om medicinsk förhandsbedömning. Informationen var att den som är kroniskt sjuk, behandlas eller nyligen har behandlats för en sjukdom eller skada kan behöva göra en medicinsk förhandsbedömning innan man reser utomlands. Det är viktigt att göra eftersom Reseskyddet inte gäller för vårdkostnader, resekostnader eller hemtransporter som uppstår efter symptom man har haft och sökt vård för de senaste tre månaderna innan avresan – utan endast vid plötsliga och oförutsedda sjukdomar och olycksfall under resan.

Eftersom jag skulle resa till Egypten tänkte jag att jag måste testa den funktion på Folksam's hemsida. När jag kom hem satte jag mig vid datorn och gjorde hälsokollen. Svarade på frågor om min diabetes och på slutet fick jag telefonnumret till SOS international. Jag ringde upp och pratade med en trevlig tjej där vi gick igenom frågorna.

Jag fick skicka in senaste intyget på mitt besök hos dietisten, fick svar att jag kan söka sjukvård i Egypten och fick adress på 5 st. olika sjukhus som SOS har samarbete med.

Det kändes bra att veta att man kommer få hjälp om man skulle behöva! Och jag behövde det!

I Egypten fick jag ryggbesvär. Vände mig till Ving och pratade med en värd som skickade läkaren till mitt rum. Fick en spruta som skulle ta bort smärta. Lite senare kom läkaren förbi och frågade mig om hur jag mår. Inte bra sa jag och han skickade mig till sjukhus. Jag frågade vilket sjukhus blir det och fick svar Red Sea Hospital. Det var ett av sjukhusen som SOS har på sin lista och jag kände lättnad.

På sjukhuset ringde jag SOS och informerade dem om vad som har hänt. De instruerade mig att visa läkaren på sjukhuset information som SOS skickade på sms till min mobil. Där stod om vad man ska göra innan man skickas till röntgen eller magnetröntgen. Man måste ringa upp SOS innan man röntgas. Vården utomlands är snabba på att tala om att röntgen kan tillkomma.

Det kändes både viktigt och tryggt att ha kontakten med SOS. Jag behövde inte betala notan på plats men kommer att betala självriskan här i Sverige. Det kan ta tid innan den räkningen kommer till mig - kan ta upp till ett år.

Jaana Kuusisto

Viktigt innan du reser!

Det räcker inte att din läkare ger dig klartecken att resa. Är man försäkrad hos Folksam är det bara SOS International eller Falck Global Assistance som kan besluta och ge ett förhandsbesked om din sjukdom eller skada är ersättningsbar på resan. Läs mer på:

www.folksam.se/forsakringar/reseforsakring/medicinsk-forhandsbedomning

NYCKELN TILL EN SCHYSST PENSION

Vad ser du framför dig när du tänker på pensionen? För att få friheten att göra det du längtar efter, behöver du en bra tjänstepension. Hos oss har våra kunder fått en god avkastning som legat i topp i flera år* och en låg avgift. Nästan en halv miljon kunder har redan valt oss för sin tjänstepension. Välj nyckeln till en schysst pension du också!

*Enligt Risk & Försäkrings årliga jämförelse, oktober 2018, har vår avkastning till våra fondsparare legat i topp, sett över 10 och 5 år. Historisk avkastning är dock inte någon garanti för framtida avkastning.

**Läs mer på folksamlopension.se
eller ring oss på 020-414 414**

Karibien kryssning

För många är Karibien paradiset på jorden. Tänk en semester med vackra stränder och ett glittrande blått hav och allt bara så där vykortsligt härligt!

Efter att ha hört talas om Johan Granaths karibienkryssning ville PappersMagasinet gärna att även våra läsarna skulle ta få del av denna.

Vi träffar Johan i receptionen, vägg i vägg med hans arbetsplats i bevakningscentralen.

Han berättar att en karibienkryssning stått på listan länge! Kryssningen i det här fallet innebar en åttadagarsresa med utresa från Orlando och sedan strandhugg vid Haiti (Labadee), Port of Falmouth på Jamaica och faktiskt Mexiko, på ön Cozumel, belägen utanför Yucatánhalvön som ju skiljer Karibiska havet från Mexikanska golfen.

Men egentligen var vi på resande fot i 14 dagar, berättar Johan. Först flög vi till Miami för att sedan bila upp till Orlando för att tillbringa några dagar där.

Så vad gör man på en båt så länge, frågar jag, som ibland blir rastlös fram och tillbaka med Eckerölinjen. Först av allt har man nästan inte alls känslan av att vara på en båt, menar Johan, det är mer som att vara i ett köpcenter då allting är enormt stort. 6000 personer ska ju roas – så många var antalet passagerare inkl. personal! Sedan är även utbudet av aktiviteter på båten enormt. Varför inte utöva någon sport, tex bordtennis eller klassikern shufflebord? Man kunde också klättra på den 30 m höga klättervägg som fanns intill poolen! Olika shower finns också, t.ex gick musikalen "Cats" när vi åkte. Men det här var på "havsdagarna". När man går i land är det andra aktiviteter. Men oavsett kan man egentligen köpa till hur många upplevelser och aktiviteter som helst.

Eftersom vi var åtta personer, familj och vänner, som åkte tillsammans så vill inte alla alltid göra samma saker samtidigt. Då funkar det bra att göra saker var för sig för att sedan samlas igen för t.ex. lunch eller middag. Johan berättar att även nästa resa blir med (delar av) familjen. Då tar han med sig mamma till New York. Drömresan går däremot till Nya Zeeland. Ovisst när men PappersMagasinet håller öron och ögon öppna!

Anders Lidén

Balkong från första promenaden i Labadee, Haiti

Första rundvandringen i Central park

Fartyget vid första landgången

Hamnområdet i Port of Falmouth - Jamaica

En av galakvällarna på fartyget

Ett av många konstverk runt om fartyget

Karibien eller Västindien avser vanligen den kedja av öar som ligger öster om det central-amerikanska fastlandet och som utgör en skiljelinje mellan Atlanten och Karibiska havet. Den delas in i Antillerna, Bahamas samt Turks- och Caicosöarna. Öarna upptäcktes 1492 av Christofer Columbus som då trodde sig ha kommit till Indien när han seglade västerut över Atlanten för att finna sjövägen dit. Namnet Västindien användes därefter för den karibiska övärlden som motsats till Ostindien

Stranden på Labadee (Haiti)

NR 4 KRYSSLÖSNING

Å	R	S	S	K	I	F	T	E
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Vinnare av kryss nr 4 är:

- 1: pris **Anders Björck** Utlastning
2: pris **Toivo Nivala** Utlastning

MATLAGNING

Nudelpanna med skinka & paprika - 4 pers.

Du behöver:

- 200 gram rökt skinka
- 1 styck gul lök
- 140 g salladslök
- 2 styck Paprika (gul)
- 2 dl Crème Fraiche
- 1 msk persilja (fryst)
- 200 g äggnudlar
- 1 styck Grönsaks-
buljongtärning
- paprika chili

Gör så här

1. Koka nudlar enligt anvisning.
2. Skala och skiva ner lök, salladslök (spara lite och strö över rätten innan servering), paprika och skinka. Fräs alltsammans i olja. Smula ner buljongtärning.

3. Blanda ner nudlar, creme fraiche och smaka av med salt och peppar.

 15 min

***Glöm inte!
Att bara du som är
medlem kan hyra
släpvagn för
60 kr/dygn***

Dags för ett nytt kryss. Du behöver inte lämna in hela krysset när du löst det. De bokstäver som hamnat i de tonade rutorna bildar ett "lösenord".

Lämna in detta lösenord tillsammans med ditt anst-nr, namn och avd. så deltar du i dragningen.

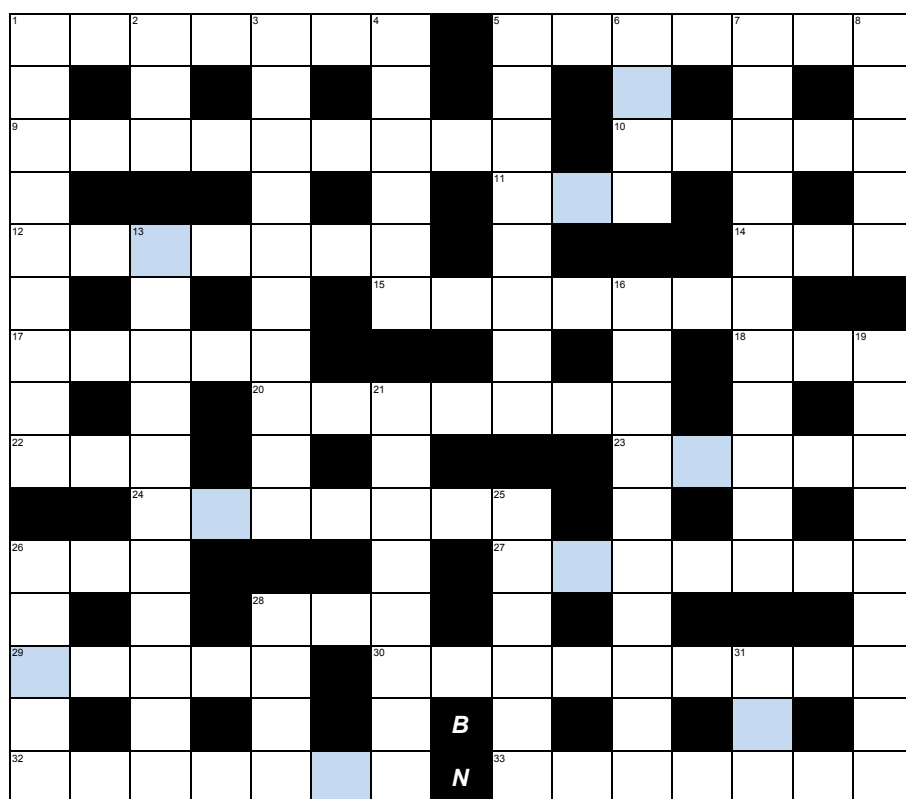
Du kan även maila lösenordet till oss :

avd.68@holmenpaper.com

Bland de inlämnade rätta svaren kommer vi lotta ut:

1: pris 2 st trisslotter

2: pris 1 st trisslotter

Lodrätt

1. Flyger långt på OS
2. Fattig
3. Rammakarens verktyg
4. Ringfrukt
5. Svada
6. Facit
7. GW:s vetenskap
8. Ton
10. Liten yta
11. Fors
13. Fanns på Ivanhoe's överkropp
16. Läran om örnen & Co
19. Medelkostnad
20. Bevittnade
21. Rolige Ronny
25. Känsloladdning
26. Måste kanske betong
28. Mentalitet
29. Sparkskydd
30. Ättelägg
31. Hammarsköld

Vågrätt

1. Är låtar för tryckare	12. Kan förhandlingar	24. Gråkalla
3. Indisk enklav	14. Gitter	26. Väger tungt
5. Anledningen	15. På januarihimlen	27. Bukettmakare
7. Pojkdocka	17. Gardell	28. Skickade brev kort
9. Med gyllene hus
I Uzbekistan	18. Karavanstopp	29. Elsa
10. Tidning	20. Tillfrågades av Snövits styvmor	30. Anabola sådana finns
11. Mufflon	22. T-bana för kisen	32. För sent ska han vakna
	23. Med motsatt mening	33. Nödgas

*"En stark och aktiv fackförening
med medlemsnära arbetssätt"*

Inbjudan till

ÅRSMÖTE

På dagordningen:

- Val av bl. a.:
 - Studieorganisatör på 2 år
 - Kassör på 2 år
 - Styrelseledamöter på 2 år
 - Revisor
- Fråga om ansvarsfrihet
- Fastställande av lokal medlemsavgift

I år gästas vi av musiker Malin Berglund. ABF är medarrangör av kulturinslaget.

Vi kommer även att bland mötesdeltagarna lotta ut fina presenter från våra sponsorer.

En måltid serveras i restaurang Källan!

Välkomna!

TID:

Onsdag den 24 april
kl. 15.45

PLATS:

Folkets Hus

KULTURINSLAG

Malin Berglund

**UVA timmar utgår till
alla Årsmötesdeltagare**

LAYOUT: Pappers avd 68

FRAMSIDA: Mikael Holmberg

BAKSIDA: Aleksandar Srndovic

NÄSTA NR: Maj 2019

ANSVARIG UTGIVARE:

Pappers avd 68

REDAKTIONEN:

Anders Lidén

Taisto Hautala

Aleksandar Srndovic

Mikael Holmberg

Roger Berglund

KONTAKT:

Pappers avd 68

Tyskavägen 1

763 81 Hallstavik

0175 26 390

www.avd68.com

